

Stan i ruch naturalny ludności w województwie mazowieckim w 2019 r.

29.05.2020 r.

↑ 0,4%

Wzrost liczby ludności

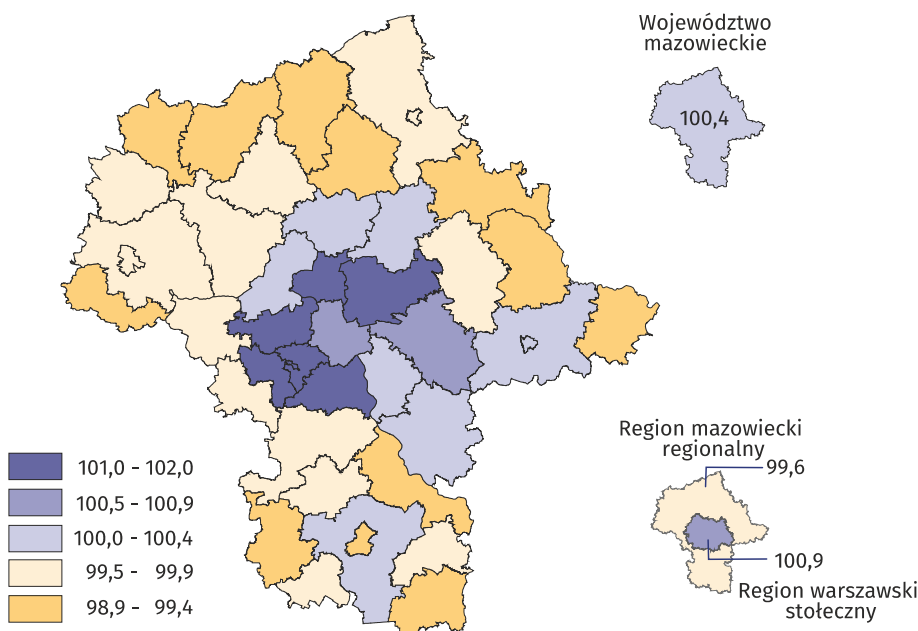
Rok 2019 w województwie mazowieckim był kolejnym, w którym odnotowano wzrost liczby ludności. Zwiększenie się liczby ludności spowodowane było dodatnim przyrostem naturalnym – zarejestrowano o 1,9 tys. więcej urodzeń żywych niż zgonów. Drugim czynnikiem wpływającym na stan ludności są migracje. W wyniku dodatniego salda migracji stała się liczba mieszkańców województwa zwiększyła się o 18,1 tys. osób.

Stan i struktura ludności

Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 r. ludność województwa mazowieckiego liczyła 5423,2 tys. osób i stanowiła 14,1% ogółu ludności Polski. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba mieszkańców wzrosła o 19,8 tys. osób. Tempo przyrostu ludności wyniosło 0,37%, co oznacza, że na każde 10 tys. mieszkańców przybyło 37 osób (w 2018 r. – 35 osób). Gęstość zaludnienia wyniosła 153 osoby na 1 km² (w 2018 r. – 152 osoby).

Wzrost liczby ludności
o 19,8 tys. osób

Mapa 1. Zmiana liczby ludności w 2019 r. (rok poprzedni =100)

56,9% ludności województwa to mieszkańcy regionu warszawskiego stołecznego

Na koniec 2019 r. w miastach mieszkało 3495,7 tys. osób, które stanowiły 64,5% ogółu. W porównaniu z 2018 r. odnotowano wzrost liczby mieszkańców miast o 0,5%, a wsi o 0,2%. M.st. Warszawa liczyło 1790,7 tys. osób, stanowiąc 33,0% ogółu ludności województwa i 51,2% ogółu ludności miejskiej w województwie.

Co trzeci mieszkaniec województwa to warszawianin

Ponad połowę ludności województwa stanowiły kobiety (52,1%). W 2019 r. współczynnik feminizacji wyniósł 109 kobiet na 100 mężczyzn i pozostał na tym samym poziomie co w 2018 r.

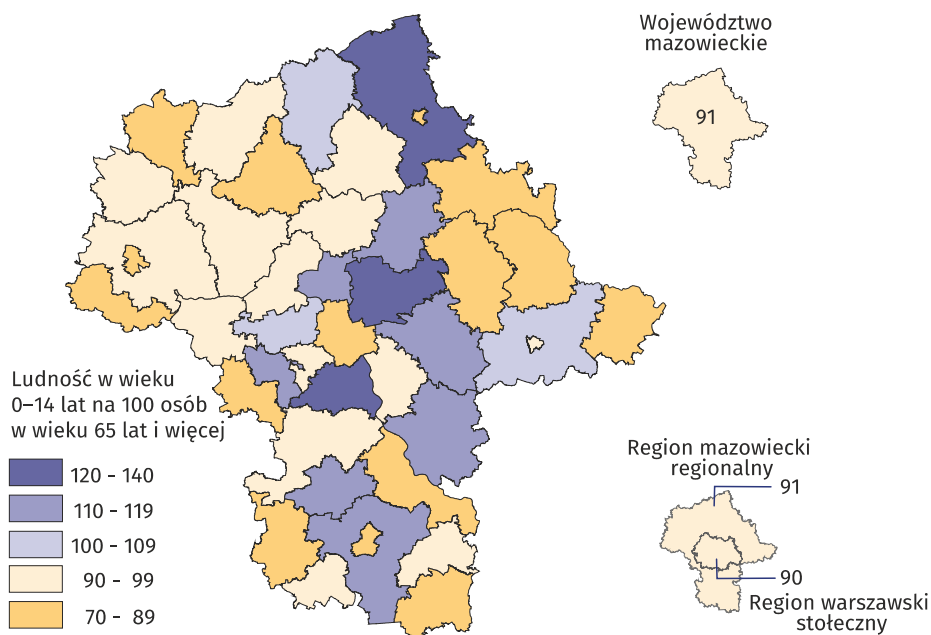
W przekroju terytorialnym obserwujemy niejednakowy poziom współczynnika feminizacji. Silnie sfeminizowana była ludność w miastach, gdzie na 100 mężczyzn przypadało 114 kobiet. Na wsi natomiast współczynnik feminizacji wyniósł 101, co wskazuje na niemal zrównoważoną relację liczbową obu płci. Jest to w dużej mierze spowodowane migracjami kobiet z obszarów wiejskich do miast. Udział kobiet w populacji rośnie wraz z postępującą zmianą wieku ludności, co jest konsekwencją nadumieralności mężczyzn. Wśród osób w wieku 65 lat i więcej na 100 mężczyzn przypadało 155 kobiet.

Wyznaczona w 2019 r. mediana wieku ludności województwa wyniosła 40,9 lat. Wyższą wartość mediany zanotowano w zbiorowości kobiet (42,4 lat) niż mężczyzn (39,3 lat); w 2018 r. odpowiednio: 40,5; 42,1; 39,0 lat. Zauważalne są także różnice wartości mediany w miastach (41,5 lat) i na wsi (39,5 lat).

W końcu 2019 r. osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 19,2% ogólnej liczby ludności, tj. o 0,2 p. proc. więcej niż w 2018 r. Udział ludności w wieku produkcyjnym zmniejszył się z 59,5% do 59,0%, natomiast udział osób w wieku poprodukcyjnym zwiększył się z 21,4% do 21,8%. Relacje pomiędzy ludnością będącą w wieku produkcyjnym a ludnością w wieku nieprodukcyjnym obrazuje współczynnik obciążenia demograficznego. W 2019 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 70 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2018 r. — 68 osób).

Wzrost mediany wieku ludności względem ubiegłego roku o 0,4 lata

Mapa 2. Relacja dzieci – osoby starsze w 2019 r.

Pogłębia się proces starzenia się ludności

Wskaźnik starości demograficznej, określający udział osób starszych (razem mężczyźni i kobiety w wieku 65 lat i więcej) w ogólnej liczbie ludności w 2019 r. wyniósł 18,1% wobec 17,7% przed rokiem.

Wzrost odsetka ludności w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem, wzrost wartości mediany, coraz dłuższe dalsze trwanie życia w połączeniu z niską dzietnością, a także spadek liczby osób w wieku 0-14 lat na 100 osób w wieku 65 lat i więcej świadczą o nasilającym się procesie starzenia się ludności.

Analizując zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku w latach 2010-2019 można zauważyć sukcesywny spadek odsetka ludności w wieku produkcyjnym, natomiast wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym. W omawianych latach udział osób w wieku przedprodukcyjnym do 2013 r. zmniejszał się, po czym obserwowano wzrost odsetka tej populacji.

Ruch naturalny i migracje ludności

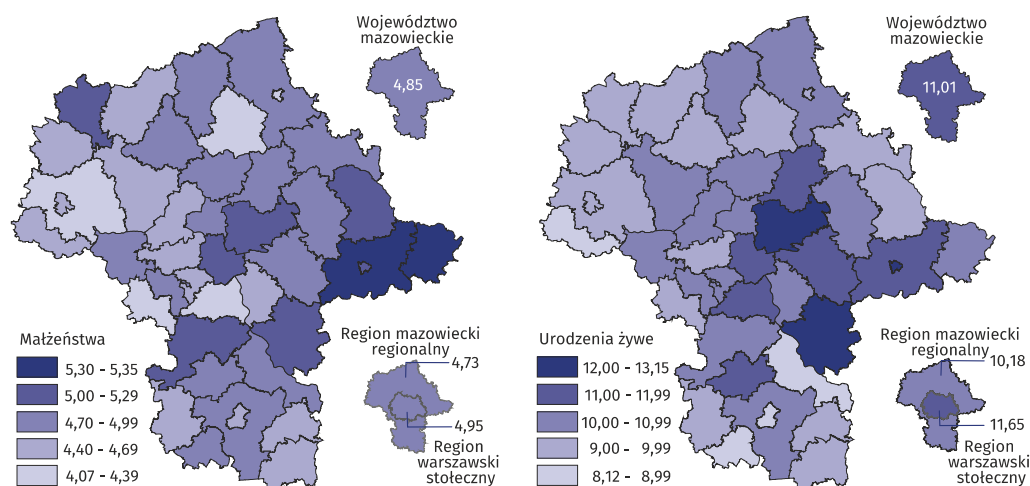
W 2019 r. zawarto 26270 nowych związków małżeńskich, tj. o 950 (o 3,5%) mniej niż przed rokiem. W ogólnej liczbie małżeństw 65,0% stanowiły związki zawarte w miastach. W porównaniu z 2018 r. w miastach zarejestrowano spadek liczby zawartych małżeństw o 439, tj. o 2,5% a na wsi o 511, tj. o 5,3%. Dla województwa ogółem współczynnik zawartych małżeństw na 1000 ludności przyjął wartość 4,85. W układzie powiatów najwięcej zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w powiecie siedleckim (5,35), natomiast najmniej w mieście na prawach powiatu Ostrołęce (4,07).

Spadek liczby nowo zawartych związków małżeńskich w miastach i na wsi

W 2019 r. zarejestrowano 59577 urodzeń żywych, tj. o 908 mniej niż poprzednim roku, co daje spadek o 1,5% w skali roku. W miastach i na wsi spadki te wyniosły odpowiednio 1,5% i 1,4%. Wśród urodzonych w 2019 r. nieznacznie przeważali chłopcy, którzy stanowili 51,6%. Współczynnik urodzeń wyniósł 11,01 wobec 11,22 w 2018 r. W miastach współczynnik natężenia przyjął wartość wyższą niż na wsi (11,24 wobec 10,59). Najwyższy poziom urodzeń cechował powiat wołomiński (13,15), najniższy zaś powiat gostyniński (8,12).

Spadek urodzeń żywych o 1,5% w skali roku

Mapa 3. Małżeństwa i urodzenia żywe na 1000 ludności w 2019 r.

Spadek współczynnika zawartych małżeństw na 1000 ludności dla regionu mazowieckiego regionalnego oraz dla regionu warszawskiego stołecznego

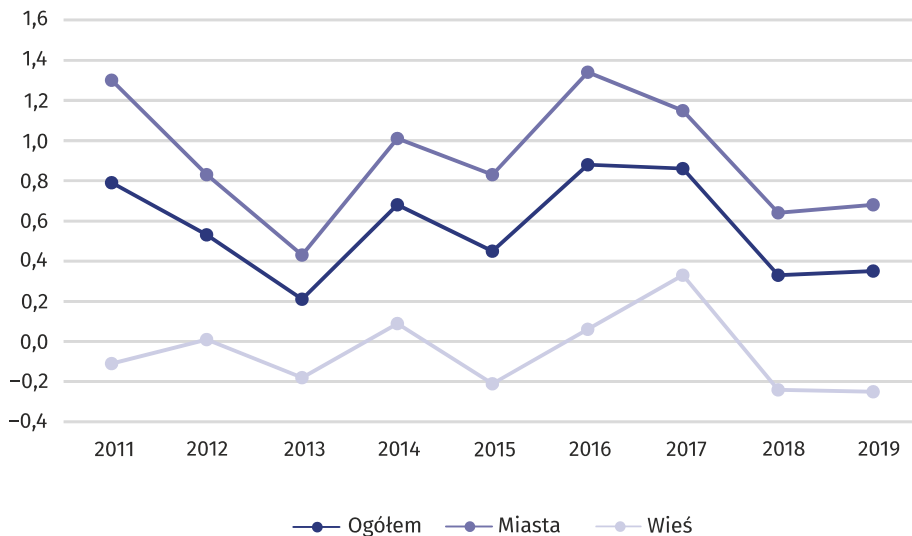
W ciągu 2019 r. zmarło 57668 osób, tj. o 1057 (o 1,8%) mniej w porównaniu z rokiem 2018. Zgony odnotowane w miastach stanowiły 63,8% ogółu, a ich liczba w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 2,1%. W ogólnej liczbie osób zmarłych 49,0% stanowiły kobiety. Współczynnik natężenia zgonów w 2019 r. wyniósł 10,66 wobec 10,89 w roku poprzednim. W miastach współczynnik ten (10,56) był niższy niż na wsi (10,84). Największą umieralność odnotowano w powiecie przysuskim (14,07), natomiast najmniejszą w mieście Siedlce (8,57).

W 2019 r. zmarło 189 dzieci w wieku poniżej 1 roku życia (205 – w 2018 r.). Zgony chłopców stanowiły 48,1% ogółu. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wyniósł 3,17 wobec 3,39 przed rokiem.

W województwie mazowieckim w 2019 r. odnotowano dodatni przyrost naturalny, który był o 8,5% wyższy niż 2018 r. Jego natężenie liczone na 1000 ludności wyniosło plus 0,35 wobec plus 0,33 przed rokiem. W miastach wskaźnik przyrostu naturalnego wyniósł plus 0,68, a na wsi minus 0,25 (w 2018 r. odpowiednio plus 0,64 i minus 0,24). W układzie powiatów dodatni przyrost naturalny wystąpił w 17 powiatach, natomiast ujemny w 25. Najwyższe natężenie tego wskaźnika odnotowano w mieście Siedlce (plus 4,13), a najniższe w powiecie przysuskim (minus 4,60).

W 2019 r. w miastach odnotowano dodatni przyrost naturalny, a na wsi ujemny

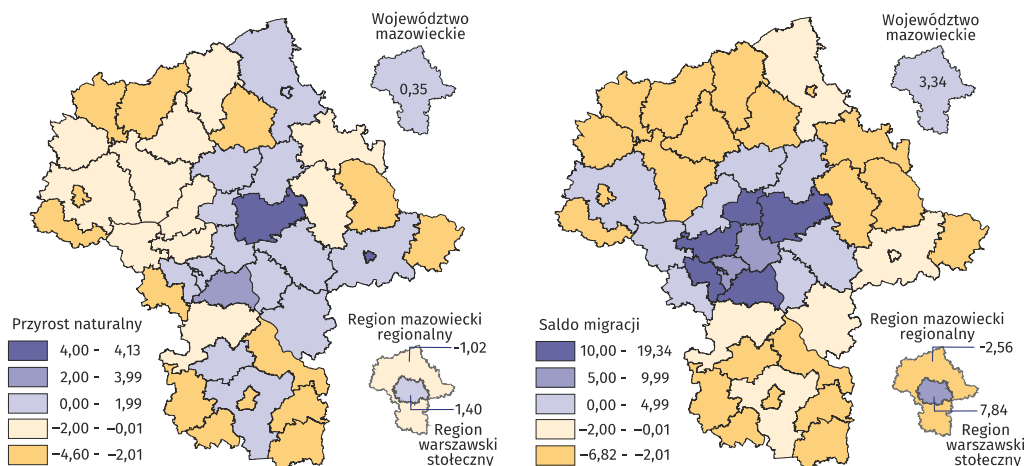
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na stan zaludnienia są migracje ludności. W województwie mazowieckim roczny napływ ludności przekroczył wielkość odpływu, co spowodowało, że saldo migracji było dodatnie. W 2019 r. w województwie mazowieckim napływ¹ ludności wyniósł 81280 osób, tj. o 6,3% więcej niż przed rokiem, a odpływ¹ 63196 osób, tj. o 5,8% więcej. Saldo migracji stałej w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło plus 3,34 (przed rokiem plus 3,10); współczynnik natężenia migracji niższy był w miastach (plus 3,19) niż na wsi (plus 3,62). W układzie powiatów natężenie salda migracji stałej wyniosło od minus 6,82 w powiecie żuromińskim do plus 19,34 w powiecie grodziskim.

Liczba osób, które zameldowały się na pobyt stały przewyższyła liczbę osób, które wymeldowały się

Mapa 4. Przyrost naturalny i saldo migracji stałej na 1000 ludności w 2019 r.

W stosunku do 2018 r. spadek współczynnika przyrostu naturalnego na 1000 ludności dla regionu mazowieckiego regionalnego i wzrost dla regionu warszawskiego stołecznego

¹ Przez napływ rozumie się zameldowania na pobyt stały, przez odpływ – wymeldowania z pobytu stałego. Dane nie obejmują migracji między dzielnicami m.st. Warszawy.

Tablica 1. Ruch naturalny i saldo migracji stałej ludności w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Małżeń- stwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Saldo migracji stałej
			ogółem	w tym niemowląt		
OGÓŁEM	26270	59577	57668	189	1909	18084
mężczyźni	x	30732	29388	91	1344	8255
kobiety	x	28845	28280	98	565	9829
Miasta	17086	39199	36813	118	2386	11118
mężczyźni	x	20260	18095	58	2165	4340
kobiety	x	18939	18718	60	221	6778
w tym m.st. Warszawa	9202	21364	19083	67	2281	10235
mężczyźni	x	11088	8992	34	2096	4401
kobiety	x	10276	10091	33	185	5834
Wieś	9184	20378	20855	71	-477	6966
mężczyźni	x	10472	11293	33	-821	3915
kobiety	x	9906	9562	38	344	3051

Tablica 2. Współczynniki ruchu naturalnego i salda migracji stałej ludności w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Małżeń- stwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Saldo migracji stałej
			ogółem	w tym niemowląt		
na 1000 ludności						
OGÓŁEM	4,85	11,01	10,66	3,17	0,35	3,34
Miasta	4,90	11,24	10,56	3,01	0,68	3,19
w tym m.st. Warszawa	5,16	11,98	10,70	3,14	1,28	5,74
Wieś	4,77	10,59	10,84	3,48	-0,25	3,62

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Warszawie
Dyrektor Zofia Kozłowska
Tel: 22 464 23 15

Rzeczoznawca:
Centrum Informacji Statystycznej
Marcin Kałuski
Tel: 22 464 20 91
e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

Obsługa mediów

tel.: 22 464 20 91

e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

warszawa.stat.gov.pl

@Warszawa_STAT

Powiązane opracowania

[Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Mediana wieku](#)

[Wiek przedprodukcyjny](#)

[Wiek produkcyjny](#)

[Wiek poprodukcyjny](#)

